

Euroopa Tööohutuse ja Töetervishoiu Agentuur

Kokkuvõte

2014. aasta aruanne

Euroopa Tööohutuse
ja Töetervishoiu Agentuur

Tööohutus ja töetervishoid läheb korda kõigile. Hea sinule. Hea äritegevusele.

***Europe Direct on teenistus, mis aitab leida vastused Euroopa
Liitu käsitlevatele küsimustele.***

**Tasuta infotelefon (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*). Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid (v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul).

Lisateave Euroopa Liidu kohta on aadressil <http://europa.eu>

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2015

ISBN: 978-92-9240-678-3

ISSN: 1977-2521

DOI: 10.2802/565861

© Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur, 2015

Reprodutseerimine on lubatud allikale viitamisel.

Dr Eusebio Rial González

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur (EU-OSHA) kaotas 2014. aastal armastatud ja austatud töötaja. Dr Eusebio Rial González, ennetus- ja teadusüksuse juhataja, suri 18. detsembril ainult 48 aasta vanuses vähki. Alates agentuuriga liitumisest 2003. aastal oli ta agentuuri töö eestvedaja Euroopa töökohtade ohutuse ja tervishoiu parandamisel. Tal oli oluline koht paljudes juhtprojektides: 2014.–2015. aasta tervislike töökohtade kampaania „Tervislikud töökohad – vähem stressi”, uute ja tekkivate riskide Euroopa ettevõtete uuring (ESENER), veebipõhine interaktiivne riskihindamisvahend (OiRA) ja OSHwiki veebiplatvorm. Ta oli kõrgelt hinnatud kolleeg ja paljudele meist ka kallis sõber ning tunneme temast suurt puudust.

Nii kurvalt lõppenud aasta algas suurte ootustega: vastu võeti agentuuri uus mitmeaastane strateegiaprogramm 2014–2020, mis andis selge ülevaate, kuidas on tööohutust ja tervishoiu keerukas ettevõtluskeskkonnas kõige parem edendada. Jaanuaris leidis meie töö kõrgetasemelist tunnustust ja toetust, kui Euroopa Parlamendi president Martin Schulz tuli Bilbaosse ametlikule külaskäigule, et agentuuri tegevusega kohapeal tutvuda. 31. märtsil avas tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse volinik László Andor pidulikult agentuuri uued tööruumid Bilbaos Miribilla linnaosas. Samal päeval allkirjastasid agentuur ja Hispaania Kuningriik asukohalepingu, mis tagab, et Bilbao jääb meie koduks pikaks ajaks. Juunis võeti vastu kauaoodatud Euroopa Liidu tervishoiu ja tööohutuse strateegiaraamistik aastateks 2014–2020. Selle strateegilised eesmärgid kattuvad valdavas osas agentuuri peamiste töövaldkondadega.

1 Muutusteks valmistumine

Agentuur avaldas 2014. aastal viimasel suuremahulisel visiooniuuringul põhineva olulise ülevaate „[Praegused ja tekkivad tööohutuse ja tervishoiu riskid tervishoiusektoris, sealhulgas koduhoolduses ja hoolekandes](#)”. Selles juhitakse tähelepanu sektori probleemidele, näiteks kasvavale nõudlusele tervishoiuteenuste järele ja suuremale pikaajalise hoolduse vajadusele, pädevate ja kogunud spetsialistide nappusele ning uusi oskusi nõudva tehnika üha suuremale kasutamisele.

Järgmise visiooniprojekti eel avaldati oluline aruanne: tööohutuse ja tervishoiu valdkonnas tekkivate suundumuste eeluuringu tulemused („[Uute ja tekkivate tööohutuse ja tervishoiu riskide ja probleemide visiooniprojekti eeluuring](#)”). Tehti kindlaks järgmise visiooniprojekti kolm võimalikku teemat: info- ja kommunikatsioonitehnoloogia mõju tööohutusele ja tervishoiule, personalihalduse suundumused ning finantskriisi mõju tööohutusele ja tervishoiule.

Uurimisprioriteetide väljaselgitamine ja seadmine võimaldab teadustegevust paremini koordineerida ja kasutada vahendeid tõhusamalt. Agentuur koostas selleks tööohutuse ja tervishoiu uurimisprioriteetide pikaajalise projekti raames prioriteetide lühinimekirja, mis esitati [2013. aasta aruandes](#). Ühtlasi koostati nendel teemadel (nt lõimitud ennetuse kohta) kirjalikud seisukohad, et suurendada tööohutuse ja tervishoiu nähtavust teadusringkondades.

2 Faktid ja arvud

Teise uute ja tekkivate riskide Euroopa ettevõtete uuringu (ESENER-2) välitööd valmisid 2014. aastal kava kohaselt. Korraldati ligikaudu 50 000 intervjuud 36 riigis, mis tähendas olulisemalt suuremat valimit kui esimeses uuringus. Tulemuste aruanded avaldatakse 2015. aastal. 2014. aasta jaanuaris avaldati [ESENER-1 järelehindamise](#) põhjal antud soovitused, mida arvestati ESENER-2 kavandamisel.

Euroopa Parlamendi egiidi all toimus katseprojekt „Ohutum ja tervislikum töö sõltumata east – tööohutus ja tervishoid vananeva tööjõu kontekstis”, mille esialgseid tulemusi tutvustati 2013. aasta detsembris Euroopa Parlamendi konverentsil. Selle [materjalid](#) avaldati agentuuri veebilehel 2014. aasta jaanuaris. 2015. aastal analüüsitakse tulemusi põhjalikumalt ja septembris toimub lõppkonverents. See teema on nii oluline, et saab 2016.–2017. aasta tervislike töökohtade kampaania teemaks – „Tervislikud töökohad sõltumata east”.

2014. aastal valmis projekti „Tööohutuse ja tervishoiu parandamine Euroopa mikro- ja väikeettevõtetes” esimene etapp. Eesmärk on leida põhitõed, mis loovad keskkonna, kus tööohutuse ja tervishoiu juhtimist saab oluliselt parandada. 2015. aastal avaldatakse põhjalik ülevaade.

Jaanuaris korraldas agentuur koos Prantsusmaa toidu, keskkonna ja töö sanitaarohutuse riikliku ametiga (ANSES) Pariisis reproduktiivtoksiliste riskide seminari. Aasta lõpul avaldati vähktõve kui

kutsehaigust käsitlev metoodikaaruanne „[Kantserogeenidega kokkupuude ja tööga seotud vähktõbi: hindamismeetodite ülevaade](#)”. Oktoobris toimus Brüsselis seminar, millega alustati kutsehaiguskoormuse suuremahulist uuringut. Üks esile tõstetud teemasid oli järelevalve- ja hoiatussüsteemid. Nende abil tuvastatakse haigused, mis ei ole praegu liigitatud kutsehaigusteks, kuid võivad osutuda tööga seotuks. Varane tuvastamine aitab küsimust teadvustada ja tähendab, et selliste haigustega töötajad saavad suurema tõenäosusega hüvitist.

2014. aastal avaldati kaks olulist aruannet, mis käsitlesid agentuuri tegevust seoses tööohutuse ja tervishoiu kulude ja tuludega: mais „[Tööõnnetuste ja kutsehaiguste kulude hindamine: metodoloogiline ülevaade](#)”, mille tulemusi arutati ekspertide kohtumisel juunis, ja septembris „[Tööohutuse ja tervishoiu äriplaneerimine: väike ja keskmise suurusega ettevõtete meetmete kulude ja tulude analüüs](#)”, mis näitas veenvalt tööohutuse ja tervishoiu hea juhtimise olulisust ning millele järgnes samal kuul konverents „[Tööohutusse ja tervishoidu investeerimine tasub end ära](#)”.

3 Tööohutuse ja tervishoiu juhtimise vahendid

2014. aastal tehti suuri edusamme seoses veebipõhise interaktiivse riskihindamisvahendiga (OiRA): avaldati 47 uut abivahendit, mis on rohkem kui eesmärgiks olnud 35, ja veel 30 on väljatöötamisel. Toimus 14 seminari, millel tutvustati OiRAt või konkreetseid valdkondlikke abivahendeid väike ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKE). Detsembris toimus nõukogu eesistujariigi Itaalia egiidi all konverents „Kuidas ühendada kriisi ajal ettevõtjate kasv ja konkurentsivõime, edendades samal ajal tööohutust ja tervishoidu”, mille raames korraldati OiRA-teemaline seminar. OiRA tähtsust tunnustati ka uues Euroopa Liidu tervishoiu ja tööohutuse strateegiaaraamistikus, kus tõsteti esile, et see on olnud väike ja keskmise suurusega ettevõtetele suureks abiks tööohutus- ja tervishoiunõuete täitmisel.

4 Teadlikkuse suurendamine

7. aprillil algas Brüsselis Euroopa Komisjonis 2014.–2015. aasta tervislike töökohtade kampaania „Tervislikud töökohad – vähem stressi”. Samal päeval avati kampaania veebileht, mis sisaldab materjale 25 keeles. Järgmisel päeval toimus kampaaniapartnerite koosolek ja tehti ametlik kampaaniapartnerluse pakkumine. Kampaaniaga liitus üle 100 partneri ja seda aitas tutvustada üle 30 meediapartneri.

Tänu 2012.–2013. aasta kampaania käigus korraldatud esimese võrdlusanalüüsi seminari edule moodustas agentuur juhtrühma ja 2014. aastal toimus veel kolm üritust, mida juhtisid Heineken, LEGO ja Toyota. 2015. aastaks on juba kavandatud veel kolm ettevõtete juhivat üritust.

Iga tervislike töökohtade kampaania tipphetkeks on Euroopa hea tava auhindade andmine. Seekordsel võistlusel said esimest korda osaleda ka ametlikud kampaaniapartnerid. Žürii valis võitjad 50 edasipääsenud kandidaadi seast 2015. aasta jaanuari koosolekul ja auhinnatseremoonia toimub 2015. aasta aprillis.

20.–24. oktoobril toimus Euroopa tööohutuse ja tervishoiu nädal, mille jooksul korraldati sadu üritusi, mis keskendusid tööstressi vähendamisele. Ainuüksi Hispaania koordinatsioonikeskus korraldas üle 50 algatuse – koolitustest ja seminaridest filmi- ja meediaüritusteni.

Agentuur toetab riikide koordinatsioonikeskusi üleeuroopalise kampaania abiprojekti kaudu ja mitmesuguste kampaaniamaterjalidega: 2014. aastal jagati välja 88 720 kampaaniameenet, 476 125 väljaannet 25 keeles, 62 kampaaniastendi ja 15 näitusekomplekti.

Lisaks ametlikule kampaaniajuhendile, teabelehele ja reklaamlehele olid 2014.–2015. aasta kampaania peamised väljundid Napo film „[Kui stress ründab](#)”, [stressi ja psühhosotsiaalsete riskide vähendamise e-juhend](#), uusimatel teadmistel põhinev ülevaade „[Tööstressi ja psühhosotsiaalsete riskide kulude hindamine](#)” ning koos Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondiga (Eurofound) avaldatud aruanne „[Psühhosotsiaalsed riskid Euroopas: levimus ja ennetusstrateegiad](#)”.

2014. aasta tervislike töökohtade filmiauhinna võitja Paul Lacoste Leipzigi rahvusvahelisel dokumentaal- ja animafilmide festivalil (DOK Leipzig)

Agentuuri direktor Christa Sedlatschek, tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse volinik László Andor ning töö-, sotsiaalkindlustus- ja hoolekandeministeeriumi aseminister, Euroopa Liidu eesistujariigi Kreeka esindaja Vasilis Kegkeroglou 2014. aasta aprillis Brüsselis tervislike töökohtade kampaania avamise pressikonverentsil.

Alanud on ettevalmistused 2016.–2017. aasta tervislike töökohtade kampaaniaks „Tervislikud töökohad sõltumata east”, mis keskendub jätkusuutliku töö ja tervena vananemise edendamisele. Lepiti kokku kampaania ulatus ja eesmärgid ning agentuur tellis veebipõhise e-juhendi, mis selgitab ettevõtetele, kuidas korraldada tööohutust ja tervishoidu seoses vananeva tööjõuga.

Agentuur on juba kuuendat aastat toetanud tervislike töökohtade filmiauhinda, mis anti novembris toimunud dokumentaalfilmifestivalil DOK Leipzig. Auhinna pälvis Paul Lacoste'i film „Vendanges”, milles jälgitakse Lõuna-Prantsusmaal hooajaliste viinamarjakorjajate rühma. Film valiti võitjaks seepärast, et see

kajastas ebakindlat ja muutuvat töömaailma ning oli seotud 2014.–2015. aasta kampaania teema tööstressiga. Samuti tellis agentuur eelmisele võitjafilmile – Aly Muritiba filmi „C(us)todians”, mis käsitles tööelu Brasiilia vanglas – 13 keeles subtiitrid ja levitas filmi koordineerimiskeskustele.

2013. aastal toimunud eduka katseprojekti järel pikendati 2014. aastal algatust „Napo õpetajatele”. 7–11-aastastele õpilastele suunatud veebipaketid pakuvad õpetajatele abivahendeid, et tutvustada lastele maast madalast ohutust ja tervishoidu. 2014. aastal telliti algatuse hindamine, mille tulemused avaldatakse 2015. aastal.

Üks 2014. aasta tippetki oli agentuuri osalemine tööohutuse ja töötervishoiu XX ülemaailmsel kongressil 24.–27. augustil Frankfurdis. Agentuur tutvustas kongressi väljapanekul OSHwikit, OiRAt ja 2014.–2015. aasta tervislike töökohtade kampaaniat. Töötajad osalesid seitsmel üritusel, sealhulgas agentuuri korraldatud psühhosotsiaalsete riskide sümposiumil.

Tööohutuse ja töötervishoiu XX ülemaailmne kongress Frankfurdis

5 Teadmiste jagamise võrgustikud

Frankfurdis tööohutuse ja töötervishoiu XX ülemaailmsel kongressil käivitatud [OSHwiki](#) on esimene veebiplatvorm, mis võimaldab kasutajatel üheskoos koguda ja jagada tööohutuse ja töötervishoiu teadmisi, pakkudes tööohutuse ja töötervishoiu spetsialistidele uue veebivõrgustiku loomise viisi. Platvormi usaldusväärsuse ja terviklikkuse nimel kirjutavad artikleid ainult akrediteeritud autorid. OSHwiki eesmärk on anda usaldusväärset teavet kõigi oluliste tööohutuse ja töötervishoiu teemade kohta ning pidevalt lisandub uusi OSHwiki artikleid. Platvormi käivitamine äratas palju huvi ja sai palju meediakajastust ning 2014. aastal akrediteeriti üle 100 uue autori.

6 Võrgustikud ja teabevahetus

2014. aastal toetati tervislike töökohtade kampaaniat esmakordselt terviliku sotsiaalmeediakampaaniaga, sealhulgas spetsiaalselt sotsiaalmeedia jaoks loodud kampaaniatoodetega, näiteks infograafika ja videotega. Esialgsed tulemused olid väga paljutootavad: kampaania veebilehe külastuste arv esimese nelja kuu jooksul oli kolm korda suurem kui eelmise kampaania samal perioodil.

Aastavahetusel oli agentuuri YouTube'i kontol kaugelt üle 1000 tellija, Facebooki lehel üle 17 000 meeldimise, Twitteris

11 500 jälgijat ja LinkedInis 5290 jälgijat – kõik need arvud olid oluliselt suuremad kui aasta tagasi.

Augustis Frankfurdis toimunud tööohutuse ja töötervishoiu XX ülemaailmsel kongressil tutvustati agentuuri uut veebilehte, mis eeldatavasti võetakse kasutusele 2015. aastal. 2014. aastal avaldati ka väljaannete, tegevuste ja ürituste 46 veebitutvustust ning 11 päevakajalist blogipostitust.

Rahvusvaheliste võrgustike osas lõppes 30. novembril 2014 rahastus agentuuri projektile, millega toetati ühinemiseelse abi rahastamisvahendiga (IPA) hõlmatud riike. Toetus seisnes teabe andmises, põhimaterjalide tõlkimises ja riikide koordinatsioonikeskuste rahalises toetamises, et katta seminaridele ja koosolekutele mineku sõidukulud. Agentuuri toetus hõlmab ka riikide koordinatsioonikeskuste nähtavuse suurendamist, näiteks IPA riikides toimuvatele tööohutuse ja tervishoiu konverentsidele agentuurist peaesinejate saatmist. Projekti jätkumiseks 2015. aastal ja hiljem on püütud leida edasist rahastamist.

2014. aasta veebruaris alustas agentuur uut projekti, mida rahastatakse Euroopa naabruspoliitika raames ja mis võimaldab Euroopa Liidu 16 lõuna- ja idapoolset partnerriigil välja kujundada Euroopa Liiduga eelissuhte. Selle käigus saavad partnerriigid osaleda Euroopa Liidu asutuste, näiteks EU-OSHA tegevuses. Agentuur on loonud Euroopa naabruses sidemeid, külastatud on mitut riiki ja põhimaterjalid tõlgitakse partnerriikide keeltesse. 2015. aastal toimuvad Bilbaos seminarid ja õpikojad Euroopa naabruspoliitika riikide esindajatele.

KUST SAAB EUROOPA LIIDU VÄLJAANDEID?

Tasuta väljaanded:

- üksikeksemplarid:
EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>);
- mitu eksemplari ning plakatid ja kaardid:
Euroopa Liidu esindustest (http://ec.europa.eu/represent_et.htm),
delegatsioonidest Euroopa Liidu välistes riikides
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_et.htm),
teenistuse Europe Direct kaudu (http://europa.eu/europedirect/index_et.htm) või
helistades infotelefonile 00 800 6 7 8 9 10 11 (kõikjalt Euroopa Liidust helistades
tasuta) (*).

(*) Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid (v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul).

Tasulised väljaanded

- EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>).

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur (EU-OSHA) aitab muuta Euroopat ohutumaks, tervislikumaks ja tootlikumaks töötamise kohaks. Agentuur kogub, loob ja levitab usaldusväärset, tasakaalustatud ja erapooletut tööohutuse ja töötervishoiu teavet ning korraldab üleeuroopalisi teabekampaaniaid. 1994. aastal Euroopa Liidu asutatud ja Hispaanias Bilbaos asuv agentuur ühendab Euroopa Komisjoni, liikmesriikide valitsuste, tööandjate ja töötajate organisatsioonide esindajaid ning juhtivaid tööohutuse ja töötervishoiu spetsialiste Euroopa Liidu liikmesriikidest ja mujalt.

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur

12 Santiago de Compostela,
E-48003 Bilbao, Hispaania
Tel +34 944358400
Faks + 34 944358401
E-post: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>